

ORDINO NAUJIENOS IŠ LIETUVOS IR PASAULIO

Popiežiaus Pranciškaus paraginti nepamiršti savo šaknų, kviečiame vietines OFS ir Jaupra brolijas rinkti bei užrašyti tarpukariu arba sovietmečiu gyvenusių pasauliečių pranciškonų evangelinio gyvenimo ir tikėjimo liudijimus. Pranciškoniška pasauliečių akademija renka tvarkingai užrašytus liudijimus su nuotraukomis el. paštu: 15polia@gmail.com iki gegužės 1 dienos.

Nuoširdžiai prašome visų Ordino brolių ir sesių pagal galimybes laisva auka prisidėti prie Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino sekretoriato administratoriaus pareigybės išlaikymo ir svarbių nacionalinės brolijos darbų tęstinumo, kovo mėnesį šiam tikslui brolijose renkant laisvas aukas ir jas pervedant į nacionalinės brolijos sąskaitą (*Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordinas, i. k 192084542; a/s LT28 7044 0600 0360 4017; AB SEB bankas, kodas 70440, aukos paskirtis – Sekretoriato išlaikymui*). Viešpats teatlygina visiems, kurie prie Ordino gyvybingumo prisidedate savo malda, auka ir darbu!

MALDOS INTENCIJOS

Šventojo Tėvo Pranciškaus:

Kad krikščionių bendruomenės, ypač persekiojamos, jaustų Kristaus artumą ir būtų pripažįstamos jų teisės.

Pasauliečių pranciškonų ordino:

Už brolišką ir pastoracinę vizitą Pietų Afrikos nacionalinėje brolijoje bei CIOFS Prezidiumą. „Tėve mūsų...“

* Už kovo 9-11 d. Kretingoje vyksiantį metinį Lietuvos Jaupra susitikimą tema „Jis pažvelgė į savo nuolankią tarnaitę“ (Lk 1, 48).

KONTAKTAI

El. paštas: ofs.lietuvoje@gmail.com; internete – www.ofs.lt; [facebook.com/ofs.lt](https://www.facebook.com/ofs.lt)

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino Nacionalinė taryba:

Nacionalinė ministrė **Virginija Mickutė OFS** (8 682 18060; o_virgute_yra@yahoo.com)

Nacionalinis viceministras **diak. Nerijus Čapas OFS** (8 650 26814; nerijus.capas@gmail.com)

Nacionalinė ugdymo magistrė **Monika Midverytė OFS** (8 678 22052; monikaofs@gmail.com)

Nacionalinė sekretorė **Nijolė Raudytė OFS** (8 618 10454; nijole.raudyte@gmail.com)

Nacionalinė ekonomė **Natalija Verbickienė OFS** (8 683 51789; natalija.verbickiene@gmail.com)

Nacionalinė broliška vadovė **Ilona Keruckienė OFS** (8 601 87818; ilonakeruckiene@gmail.com)

Nacionalinė Jaupra prezidentė **Karolina Sutkutė** (8 690 39722; sutkute.karolina@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Antanas Blužas OFM** (8 698 05526; antanasofm@gmail.com)

Nacionalinis dvasinis asistentas **br. Piotr Stročen OFM Conv** (8 601 74406; piotrstrocen@tlen.pl)

Regionų ministrai:

Telšių regiono – **Rimantas Radzevičius OFS** (8 687 51325; rad.rimantas@gmail.com)

Panevėžio regiono – **Rasa Mačiulionienė OFS** (8 656 61786; rmaciul@gmail.com)

Vilniaus regiono – **Algimantas Andziulis OFS** (8 614 50935; algandziulis@gmail.com)

Kauno regiono – **Marijona Sinkevičienė OFS** (8 658 83586; marsinkev@gmail.com)

Vilkaviškio regiono – **Rolandas Rudzevičius OFS** (8 633 83213; rudzevicius@gmail.com)

Šiaulių regiono – **Gražina Stravinskaitė OFS** (8 612 51367; strasile@gmail.com)

Pradėkime iš naujo, broliai!

Lietuvos pasauliečių pranciškonų ordino
UGDYMO MĖNRAŠTIS Nr. 64 (2019 m. kovas)

Tema: „EKOLOGINIS ATSIVERTIMAS“ – PAŠAUKIMAS IR MISIJA

[tęsinys, pradžia Nr. 63]

Kviečiame studijuoti generalinio dvasinio asistento br. Pedro Zitha OFM ugdymo medžiagos apie ekologinį atsivertimą kaip pasauliečių pranciškonų pašaukimą ir misiją, antrąją dalį.

Tikiu, kad kai šiuolaikinis žmogus supras, jog Žemė yra ne tik įrankis, kuriuo galima naudotis, bet ir motina, kuri turi būti gerbiama ir mylima, jis ateis į tikrą *metanoia* (atsivertimą) ir gyvens harmonijoje su kūrinija, deramai naudodamas savo protą, kad pagerintų savo santykius su aplinka. Ekologinis atsivertimas įvyks tik tuomet, kai žmogus supras, kad visos būtybės, gyvos ir negyvos, yra Dievo kūriniai, todėl turi tą patį orumą. Be abejo, žmogaus orumas visai kitoks ir daug didesnis, bet tai nereiškia, kad jis turi išnaudoti aplinką, remdamasis savo pranašumu prieš visas kitas būtybes, gyvas ir negyvas. Viskas, ką Dievas sukūrė, buvo ir yra gera, todėl žmogus turi didžiulę atsakomybę išsaugoti ir toliau vystyti kūriniją bendram labui.

Tikras ekologinis atsivertimas turi būti ne vadovų primestas, bet kilti iš asmeninio ir individualaus sąmoningumo, ypač dabar, kai mūsų planeta beveik tapo „pasauliniu kaimu“. Štai kodėl žmonės turi greitai išmokti deramo elgesio su aplinka, matydami vieni kitų pasiekimus. Asmeninis požiūris į aplinką, išugdytas žmogaus išminties vienybėje su dieviškąja, padės žmogui tapti išminčiumi, kuris diskusijoje ekologinio atsivertimo tema, parodys savo išmintį ne žodžiais, bet darbais. Žmogui svarbu suvokti faktą, kad būtent dabar atėjo laikas keisti asmeninį gyvenimo būdą ir atrasti bei skubiai įdiegti naujus gyvenimo įpročius, kurie išstums vartotojiškus įpročius ir požiūrį į aplinką, kurie šiandien dar gajūs.

Enciklikoje „Laudato Si“ popiežius Pranciškus vėl atkreipė visų dėmesį į šią labai svarbią temą ir visiško atsivertimo kūrinijos atžvilgiu būtinybę, kviesdamas „*rūpintis bendraisiais namais*“. 2016 m. beveik visų pasaulio valstybių atstovai, susirinkę į Jungtinių Tautų Klimato kaitos konferenciją (COP21), pasiekė „Paryžiaus susitarimą“, kuris siūlo labai konkrečius šios problemos sprendimo būdus.

[nukelta į 2 p.]

UGDYMO MEDŽIAGA

[tęsinys, pradžia 1 p.]

Kuo labiau politinis ir religinis pasaulis didins žmonijos sąmoningumą šioje srityje, tuo daugiau bus vilties, kad mūsų planeta bus išgelbėta nuo sunaikinimo teršalais, nepamirštant, kad: „*Nauja linkme pasukti privalo daug dalykų, tačiau pirmiausia pasikeisti turi žmogus. Stokojama bendros kilmės, vienu nuo kitų priklausomybės ir visų bendros ateities suvokimo. Toks pamatinis suvokimas leistų plėtoti naujus įsitikinimus, naujas nuostatas bei gyvensenas. Tad iškyla didelis kultūrinis, dvasinis ir edukacinis iššūkis, aprėpsiantis ilgus atsinaujinimo procesus*“ (Laudato Si, 202).

Atsivertimas prasideda tik tada, kai žmogus tikrai išgirsta motinos Žemės dejonę ir šauksmą. Be abipusiškumo ir lygiaverčių santykių tarp žmogaus ir gamtos labai sunku kalbėti apie ekologinį atsivertimą. Žmogui svarbu suprasti, kad sveikam gyvenimui būtini sveiki santykiai su gamta, nuo kurios priklauso jo gyvenimas. Be šios sąvokos supratimo atsivertimo niekada nebus, ir žmogus nenorės keisti savo gyvenimo, nes šio keitimasis įmanomas tik tuomet, kai pasikeičia širdis ir protas. Atsivertimas ateina iš aiškaus ir absoliutaus Dievo mums patikėtų kūrinių vertės suvokimo. Neturime būti mokslininkai, kad suprastume, jog Žemė skundžiasi mūsų elgesiu su ja. Pakanka pažvelgti į tai, kas vyksta: ciklonai, cunamiai, erozija, sausros, gaisrai ir taip toliau. Ekologinis atsivertimas yra pilietinis bei socialinis ir kultūrinis iššūkis visiems šio pasaulio gyventojams, nepaisant socialinės padėties, politinių, religinių įsitikinimų. Siekiant konkrečių ir veiksmingų pakeitimų, atsivertimas visų pirma turi būti individualus ir tik paskui kolektyvinis. Tikram ekologiniam atsivertimui žmogus turi pamilti gamtą, ir ieškoti Dievo kūrinyje kaip Pranciškus Asyžietis. Kur yra meilė aplinkai, ten yra ir pagarba, ten keičiasi požiūris į aplinką ir gimsta troškimas saugoti ją. Kas nors gali paklausti, kas turi uždegti šią meilę. Atsakymas paprastas: pats žmogus, nes jis jau susidūrė su skaudžiomis savo nerūpestingumo pasekmėmis. Nėra abejonės, kad aplinkos nykimas kelia didžiausią susirūpinimą visai žmonijai, todėl visi esame kviečiami į ekologinį atsivertimą, nuo jauniausių iki vyriausiųjų, tikintieji ir netikintieji, Visi turime tapti gamtos saugotojais, nes be kolektyvinio dalyvavimo nuostabioje kuriančiojo Dievo veikloje, ekologinis atsivertimas bus tik teorija ir netaps praktika. Ekologinis atsivertimas be meilės, rodomos duodant dovaną ir nieko už tai neprašant, bus tik teorinės studijos, nesusijusios su gyvenimu. Žmogus turi ne tik pakeisti savo požiūrį, bet atrasti drąsos pripažinti faktą, kad jis pats išdavikiškai suniokojo dovaną, patikėtą jam pasaulio sukūrimo pradžioje. Ši drąsa padės žmogui sugrįžti prie savo kilmės šaknų ir įpareigojimo būti Dievo bendradarbiu kūrimą bei nugalėti savo egoistišką individualistinį mentalitetą. Motinos Žemės šauksmas ne tik ragina žmogų

klausti, bet ir primena jo kilmę. Protu apdovanotas žmogus, sukurtas saugoti visus kitus kūrinius.

Ekologija: džiaugsmo vizija. Svarbu, kad visa žmonija suprastų, jog kūrinių yra ne tik tai, apie ką reikia diskutuoti ir ką būtina saugoti, bet ir mums suteikta galimybė šlovinti Kūrėją: tikintieji ir netikintieji sukurti gėrėtis Dievo, sukūrusio Visatą visiems jos gyventojams, darbu. Dievui patikėjus mums visą kūrinių, esame pašaukti ne tik dėkoti Kūrėjui, bet ir džiaugtis gauta dovana.

Visi turi džiaugtis ekologijos vizija, nes sveikas ryšys su aplinka – vadovavimasis ekologijos principais – visiems atneš džiugių vaisių. Kai visa žmonija suvoks šią tiesą, bus lengva kalbėti apie ekologiją, labai reikalingą dovaną žmonijai. Todėl žmogus turi turėti stiprų ir veiksmingą ryšį su aplinka, tai yra, nesinaudoti gautomis gamtos gėrybėmis kaip beverčiais daiktais, nesusijusiais su jo išlikimu, bet visada suprasti, kad pokyčiai aplinkoje yra tikri ir kelia didžiulį susirūpinimą socialiniu, politiniu, religiniu ir ekonominiu požiūriais, nes žmogus atsakingas už visas šias sritis, jis pašauktas atsakingai elgtis su gautomis dovanomis.

Kaip džiaugsimės ekologija, jeigu nepripažinsime tarpusavio priklausomybės su aplinka? Norėdamas gyventi, žmogus negali apsieiti be kitų Dievo kūrinių ir atvirščiai. Todėl žmonijai skirta rūpintis visa kūrinių. Pranciškaus Asyžiečio pavyzdys spindi *Kūrinių giesmėje*: jis ne tik šlovina Dievą už viską, ką Jis sukūrė, bet ir veda mus toliau, kad taptume Dievo bendradarbiais, rūpindamiesi kūrinių. Šventasis Pranciškus džiaugiasi Dievo mums duota gamtos dovana, suvienydamas intelektualinį ir dvasinį aspektus, ir žvelgia į visus kūrinius, gyvus ir negyvus, kaip brolius ir seseris, to paties tėvo Dievo vaikus.

Išvada. Šiuolaikinis žmogus pašauktas pripažinti motinos Žemės reikmes kaip tos pačios šeimos nario, šeimos, kurioje abipusė meilė su visais jos nariais atneša tikrą džiaugimąsi savo ir kito buvimu. Mes galime kartu džiaugtis savo bendru buvimu žinodami, kad esame abipusės dovanos vieni kitiems. Pasiekęs šį suvokimą žmogus gali džiaugtis iš Dievo gauta dovana ir suprasti, kad ekologija yra kelias į harmoningą gyvenimą su kūrinių pasaulinėje brolijoje.

Parengė generalinis dvasinis asistentas br. Pedro Zitha OFM, išvertė Vytautas Jakelis OFS

Klausimai apmąstymui:

1. Kurios mano gyvenimo sritys daro didžiausią žalą aplinkai ir ką galėčiau pakeisti? **2.** Ar apmąstau savo santykį su kūrinių atlikdamas sąžinės sąskaitą ir ruošdamasis išpažinti? **3.** Kokias iniciatyvas galėtume daryti su brolija, liudydami pranciškonišką rūpinimosi kūrinių charizmą?

Šventasis Raštas ir Pranciškoniškieji šaltiniai: OFS Regula 11 str., GK 15 str.

Užduotis: Padarykite nedidelį, bet konkretų įsipareigojimą, kaip kasdienybėje mažinsite neigiamą poveikį aplinkai: pradėsite rūšiuoti, įsigysite termopuodelį kavai vietoje vienkartinį, per šventės atsisakysite vienkartinį indų, kartą per savaitę nenaudosite automobilio, įsigysite medžiaginį maišelį pirkiniams ir t.t.